

NovIGRain Decision Making Tool - nástroj pro podporu rozhodování při ochraně skladovaného obilí před škůdci

10.9.2026 - Jan Klír | Národní centrum zemědělského a potravinářského výzkumu

Jedním z praktických výstupů projektu NovIGRain, financovaného v rámci výzkumného a inovačního programu Evropské unie Horizon 2020, je NovIGRain - Decision Making Tool - obecný nástroj založený na odborných poznatcích a dostupných datech, který podporuje farmáře, provozovatele skladů obilí a další odborníky při rozhodování o ochraně skladovaného obilí před škůdci. Nástroj, vyvinutý na základě rozsáhlého výzkumu Národního centra pro zemědělský a potravinářský výzkum (CARC), převádí komplexní vědecká data o rezistenci škůdců do praktických a uživatelsky přívětivých poznatků, viz tisková zpráva.

Nástroj převádí odborné a agronomické poznatky do jednoduchého rozhodovacího procesu. Na základě základních informací o podmínkách skladování, teplotě obilí, výskytu a druhu škůdců, délce skladování a stavu rezistence vůči fosfinu poskytuje doporučení odpovídající konkrétní situaci ve skladu.

Cílem nástroje je usnadnit odborné rozhodování a podpořit principy **integrované ochrany proti škůdcům (IPM)**. Pomáhá uživatelům zvolit odpovídající strategii ochrany a zároveň přispět k omezení zbytečného používání přípravků na ochranu rostlin a souvisejících rizik.

Rozhodovací proces probíhá ve třech základních krocích:

Uživatel zadá základní informace o aktuální situaci ve skladu, zejména:

Pro základní použití nástroje není nutná žádná speciální odborná znalost.

Nástroj porovná zadané údaje se strukturovaným rozhodovacím rámcem založeným na ověřených kritériích pro ochranu skladovaného obilí.

Při hodnocení jsou zohledněny zejména:

Na základě zadaných údajů nástroj poskytne cílené odborné doporučení vhodné strategie ochrany. V závislosti na konkrétní situaci může doporučení například potvrdit, že ošetření není nutné, nebo nasměrovat uživatele k odpovídajícím postupům ochrany či fumigace.

Součástí doporučení jsou také informace týkající se **bezpečnosti, právních požadavků a používání přípravků**.

Decision Making Tool je doplněn souborem odborných informací zaměřených na klíčové oblasti ochrany skladovaného obilí:

Testování a odběr vzorků

Kvalitní rozhodnutí vyžaduje spolehlivé informace o stavu skladovaného obilí. Odborné podklady poskytují doporučení, jak správně odebírat vzorky a jak postupovat při zjišťování přítomnosti škůdců.

Integrovaná ochrana proti škůdcům (IPM)

Preventivní opatření, monitoring, mechanické metody a chemická ochrana mohou být vhodně kombinovány s cílem snížit riziko napadení a omezit zbytečné používání chemických přípravků.

Rezistence vůči fosfinu

Úroveň rezistence vůči fosfinu se může lišit mezi jednotlivými populacemi škůdců i mezi různými geografickými oblastmi. Znalost aktuální situace v oblasti rezistence je proto důležitou součástí účinného a udržitelného rozhodování o fumigaci.

NovIGRain Decision Making Tool je obecný nástroj pro podporu rozhodování určený zejména pro:

Nástroj je určen jako **podpora odborného rozhodování**, nikoli jako náhrada odborného posouzení, platných právních předpisů nebo odpovědnosti uživatele.

Online nástroj umožňuje zadat základní informace o podmínkách skladování a získat doporučení odpovídající konkrétní situaci:

NovIGRain - Decision Making Tool

Důležité upozornění: Nástroj poskytuje podporu při rozhodování a obecné odborné informace. Před použitím jakéhokoli přípravku na ochranu rostlin nebo fumigantu je nutné ověřit jeho registraci a povolené použití v dané zemi a řídit se pokyny kvalifikovaného nebo certifikovaného odborníka. Vždy je nutné dodržovat platnou legislativu, údaje uvedené na etiketě přípravku a všechny požadavky na bezpečnost práce.

doc. Ing. Václav Stejskal, Ph.D.

vedoucí výzkumného týmu CARC Ochrana zásob před skladištními škůdci

<https://www.carc.cz/2026/09/10/novigrain-decision-making-tool-nastroj-pro-podporu-rozhodovani-pri-ochrane-skladovaneho-obili-pred-skudci>